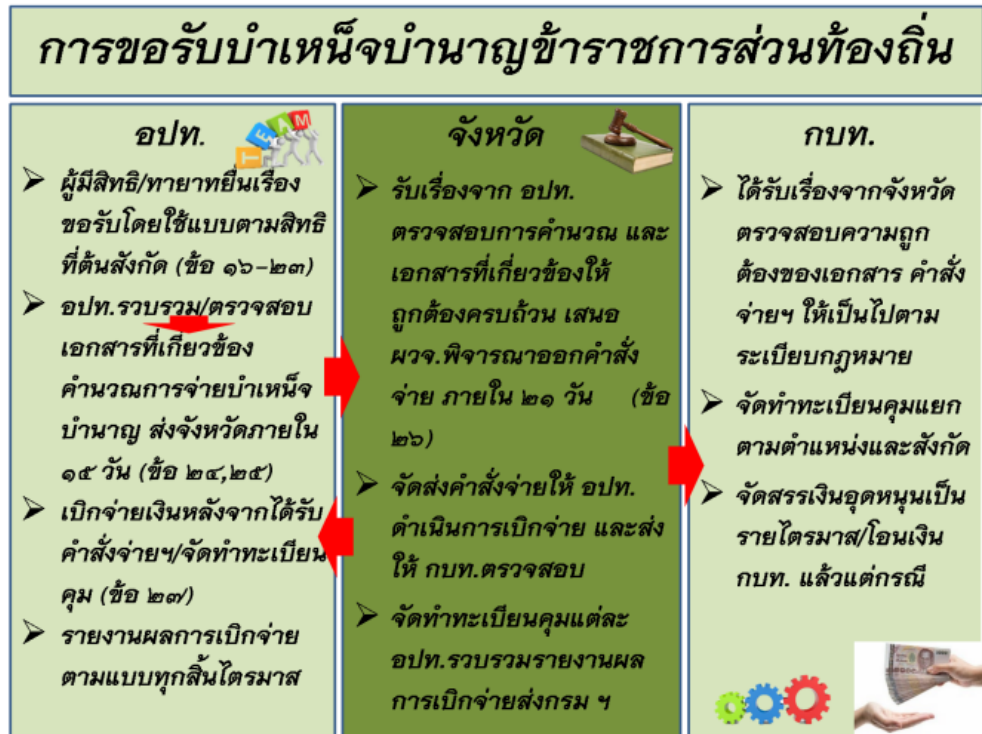

คู่มือการปฏิบัติงาน การขอรับเงินบำเหน็จบำนาญพนักงานส่วนท้องถิ่น

การขอรับบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

สิทธิของข้าราชการส่วนท้องถิ่นตาม พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐

◆ สิทธิประโยชน์เกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญ ประกอบด้วย

๑. บำเหน็จปกติ
๒. บำนาญปกติ
๓. บำนาญพิเศษ หรือบำเหน็จพิเศษ
๔. บำเหน็จดำรงชีพ
๕. บำเหน็จตกทอด
๖. เงินเพิ่มจากเงินบำนาญ
๗. เงินช่วยพิเศษ
๘. เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ (ช.ค.บ.)

◆ เงินบำเหน็จ คือเงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายครั้งเดียว

$$\text{เงินบำเหน็จ} = \text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนเวลาราชการ}$$

◆ เงินบำนาญ คือเงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน

$$\text{เงินบำนาญ} = \text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนเวลาราชการ}$$

◆ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับบำเหน็จบำนาญปกติ

๑. ผู้ที่ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตาม พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่
 - ผู้ที่ถูกไล่ออกจากราชการเพราะมีความผิด (โทษทางวินัย) ได้แก่ ไล่ออก
 - ข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญหรือลูกจ้างประจำของ อบท. ผู้ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดเงิน อย่างอื่นไว้ให้แทนบำเหน็จบำนาญแล้ว
 - ผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์
๒. ระยะเวลาราชการที่ใช้ในการพิจารณา
 - กรณีเข้าเหตุใดเหตุหนึ่งใน ๔ เหตุ ตาม ม.๑๒ ถ้าไม่ถึง ๑๐ ปีบริบูรณ์ มีสิทธิได้รับบำเหน็จ และ ๑๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีสิทธิได้รับบำนาญ
 - กรณีออกจากราชการเพราะลาออก (ไม่เข้าเหตุใดเหตุหนึ่งใน ๔ เหตุ ตามม.๑๒) ต้องมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ ๑๐ ปี จึงจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จ
 - เป็นสิทธิเฉพาะตัว โอนไม่ได้
 - กรณีมีสิทธิได้รับบำนาญ จะขอรับบำเหน็จแทนบำนาญก็ได้

บำเหน็จบำนาญปกติ

เงื่อนไขการเกิดสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ จะต้องเข้าด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังนี้

- ◆ เหตุทดแทน
- ◆ เหตุทุพพลภาพ
- ◆ เหตุสูงอายุ
- ◆ เหตุรับราชการนาน

๑. บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน

- ทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่ง
- หรือไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง เช่น ได้รับเชิญไปดำรงตำแหน่ง เลขานุการนายกรัฐมนตรี เป็นต้น
- ให้ออกโดยไม่มี ความผิด เช่น ลาป่วยสม่าเสมอ จนอาจทำให้ราชการเสียหายได้
- ทางราชการให้ออก มิใช่สมัครใจลาออกเอง

๒. บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพ

- ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเจ็บป่วยทุพพลภาพ และแพทย์ทางราชการรับรองได้ตรวจแสดงความคิดเห็นว่าไม่สามารถที่จะรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่นั้น
- ทางราชการปลดออกหรือสมัครใจลาออก

๓. บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุ

- ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว หรือ
- ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่มีอายุครบ ๕๐ ปีบริบูรณ์ ประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุได้

๔. บำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนาน

- จ่ายให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ ๓๐ ปีบริบูรณ์ แล้ว
- จ่ายให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ๒๕ ปีบริบูรณ์ ประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จ บำนาญเหตุรับราชการนานได้

กรณีสมัครใจลาออก

กรณีไม่เข้าด้วยเหตุมาตรา ๑๒ แต่ประสงค์จะลาออก

- ถ้ามีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ครบ ๑๐ ปี หรือ ๙ ปี ๕ เดือน ๒๙ วัน ไม่มีสิทธิรับบำเหน็จ

- ถ้ามีเวลาราชการฯ ตั้งแต่ ๙ ปี ๖ เดือน ถึง ๒๔ ปี ๕ เดือน มีสิทธิได้รับบำเหน็จ (มาตรา ๒๐)

วิธีการขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๑. จัดทำคำสั่งให้ข้าราชการ อปท. พ้นจากราชการ	๒๐ นาที	
๒. รายงานการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการ อปท. ต่อ นายอำเภอ และประธาน ก.อบต.จังหวัด,ก.ท.จังหวัด, ก.จ.จังหวัด		
๓. เมื่อได้รับแบบขอรับเงินบำนาญหรือบำเหน็จของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (แบบ บ.ท.๑) และแบบขอรับบำเหน็จดำรงชีพ (กรณีขอรับบำนาญ) ให้จัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องดังนี้ ๓.๑ จัดทำรายการขอรับเงินเดือน (แบบ บ.ท.๒) ๓.๒ จัดทำใบรับรองสมุดประวัติ และเวลาวิคุณระหว่างประจำปฏิบัติหน้าที่ ฯ (แบบ บ.ท.๓) ๓.๓ จัดทำแบบคำนวณการตรวจสอบบำเหน็จหรือบำนาญ (บ.ท.๔)	๒,๑๔๐ นาที	
๔. จัดทำหนังสือรายงานการขอรับเงินบำเหน็จหรือบำนาญ/บำเหน็จดำรงชีพ (กรณีขอรับบำนาญ) ต่อ นายอำเภอ พร้อมเอกสารต่าง ๆ ดังนี้ ๔.๑ สำเนาคำสั่งบรรจุแต่งตั้ง ๔.๒ สำเนาคำสั่งการเลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งสุดท้าย ๔.๓ สำเนาบัตรประวัติ ๔.๔ สำเนาบัตรข้าราชการ ๔.๕ แบบ บ.ท. ๑ - บ.ท. ๔ และแบบ บ.ท. ๑๖	๖๐ นาที	
๕. แจ้งกองคลังเพื่อขอถอนเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญ (กรณีจ่ายบำเหน็จบำนาญจากงบประมาณของ อปท.)	๑๕ นาที	เมื่อจังหวัดมีคำสั่งจ่ายเงินบำเหน็จหรือบำนาญ
๖. จัดทำคำสั่งการให้ข้าราชการบำนาญได้รับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ (ชคบ.) (ถ้ามี)	๑๐ นาที	เมื่อจังหวัดมีคำสั่งจ่ายเงินบำนาญและได้รับเงินบำนาญรายเดือนไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท เมื่อรวมกันแล้วให้ได้รับ ๑๐,๐๐๐ บาท

ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ (แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖)
๒. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒) (ออกตามความในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญฯ)
๓. กฎกระทรวงกำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ พ.ศ. ๒๕๔๘ (แก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒)
๔. กฎกระทรวงกำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๓
๕. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖
๖. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๒๒ (แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๖๒)
๗. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับระยะเวลาในการคืนบำเหน็จ ชรก. ส่วนท้องถิ่น เพื่อบรรเทาภาระการต่อเนื่อง และเรื่องการแสดงเจตนารับผู้รับบำเหน็จตกทอด

แบบ และหลักฐานประกอบการขอรับบำนาญปกติ

• แบบ

- บ.ท.1
- บ.ท.2
- บ.ท.3
- บ.ท.4
- บ.ท.16 (กรณีมีสิทธิรับบำนาญและขอบำเหน็จดำรงชีพ)

• หลักฐานประกอบ

- คำสั่งบรรจุหรือแต่งตั้ง / คำสั่งรับโอน
- สมุดประวัติหรือบัตรประวัติข้าราชการส่วนท้องถิ่น
- คำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน
- ประกาศ/คำสั่งที่ให้ออก หรืออนุญาตให้ลาออก แล้วแต่กรณี
- หลักฐานการมีสิทธิได้นับเวลาทวิคูณ/ การรับรองเวลาราชการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสิทธิ
- อื่น ๆ เช่น ทะเบียนบ้าน ฯ

แบบและเอกสารประกอบกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นตาย

- แบบ
 - บ.ท.1
 - บ.ท.2
 - บ.ท.3
 - บ.ท.4
 - บ.ท.5
 - บ.ท.6
 - ป.ค.14(บันทึกปากคำ)

- หลักฐานประกอบ
 - คำสั่งบรรจุหรือแต่งตั้ง/คำสั่งให้พ้น
 - คำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน
 - สมุดประวัติหรือบัตรประวัติ
 - หลักฐานการมีสิทธิได้นับเวลาทวีคูณ/รับรองเวลาทวีคูณของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสิทธิ (ถ้ามี)
 - หลักฐานเกี่ยวกับการตาย
 - หลักฐานเกี่ยวกับทายาท
 - หลักฐานการสมรส
 - อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี

แบบและเอกสารประกอบกรณีผู้รับบำนาญตาย

- แบบ
 - บ.ท.5
 - บ.ท.6
 - บ.ท.10 (ถ้ามี)
 - ป.ค.14 (บันทึกปากคำ)
 - แบบคำขอรับเงินช่วยเหลือพิเศษกรณีผู้รับบำนาญตาย

- หลักฐานประกอบ
 - หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการตาย
 - หลักฐานเกี่ยวกับ บิตามารดา ไบรณบัตร ฯ/หนังสือรับรองการตาย ทะเบียนสมรส/รับรองการสมรส
 - หลักฐานเกี่ยวกับคู่สมรส ทะเบียนสมรส/ทะเบียนหย่า ไบรณบัตรแล้วแต่กรณี
 - หลักฐานเกี่ยวกับบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย